

Virksomhed, som de have udøvet i den sidste Menneskealder, en Anerkendelse, som ogsaa kom stærkt til Orde paa Mødet i Randers, men det, man der hævede som ønskelig, var det, at opnaa, hvad man ikke fandt hos de andre Kreditforeninger, uamortisable Laan mod uomtvistelig Sikkerhed i Landejendomme, hvilke uamortisable Laan ikke skulde være solidarisk ansvarlige med de mindre sikre. Man havde ogsaa tænkt sig som det eneste rigtige og som det mest praktiske, at Foreningen kun skulde omfatte de større Landejendomsbesiddere over 5 Tønder Hartkorn. Man mente, at der deraf vilde resultere, at Solidaritetsfølelsen blev mere levende hos den enkelte, at Panterne blev lettere at kontrollere, og endelig, at Administrationen i det hele taget vilde blive meget billigere, og det synes ogsaa at ligge i Sagens Natur. Smidlertid kan det vistnok siges, og siges med Rette, at Tidspunktet maaske ikke er saa heldigt valgt for Indbringelsen af dette Lovforslag paa Grund af de nedadgaende Kurser paa Papirer. Men paa den anden Side forekommer det mig, at man heller ikke kan lade ude af Betragtning, at det vil have sin store Betydning, at et saadant Lovforslag foreligger vedtaget til at træde ud i Livet, naar Pengesforholdene tillade det, og jeg kan ikke se rettere end, at der saare let deraf maa resultere, at de respektive nu arbejdsende Kreditforeninger maa tage under den alvorligste Overvejelse, om der ikke kunde være Grund til at indføre saadanne Forbedringer i deres hele Virksomhed, som dette lille Lovforslag tilligger, og navnlig dette, at forsøge at danne uamortisable Laan. Det er dette, for hvis Hævdelse og Berettigelse der har hævet sig saa mange vægtige Stemmer, og det langt ud over dette Lands Grænser. Kunde dette opnaas, ser jeg ikke rettere end, at der er opnaaet et meget stort Resultat. Med disse Par Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvilje.

Mourier-Petersen: Jeg skal ligesom den sidste ærede Taler anbefale dette Lovforslag og bringe Ministeren en Tak, fordi der er taget Hensyn til de fremkomne Duffer. Jeg tror nemlig, at det ny Laanprincip, som agtes gennemført ved den påtænkte Kreditforening, som her omhandles, hviler paa en rigtig Tanke. Hensigten er jo den, mod en betryggende Sikkerhed at staffe Landejendomsbesiddere en lettere Afgang til at opnaa større Laan mod en aarlig Ydelse, der er mindre end Tilfældet nu er. Hvad det jo væsentlig vil komme an paa ved den ny Kreditforening, er, at det lykkes at faa opstillet

saadanne Regler for Takstation, at disse afgive en betryggende Sikkerhed for de attraaede Laan. Jeg tror nok, uden paa nogen Maade at ville nægte de bestaaende Kreditforeninger min Anerkendelse, at turde sige, at de Takstationer, som nu optages efter de gældende Regler for Takstationer, gennemgaaende ere for høje, naar man lægger til Grund for Ejendommens Vurdering og Værdi en Forrentning med 4 pCt. om Aaret. — Jeg kan imidlertid ikke tilbageholde en Tvivl om, hvorvidt denne Kreditforening vil faa den fornødne Fremgang, en Tvivl, om det vil lykkes at staffe den den fornødne Tilgang af Laansøgere. Det maa nemlig ikke overses, at der i de senere Aar er stiftet en stor Mængde Laan i Landejendomme dels som en Følge af de daarlige Tider, vi havde i 80'erne, under hvilke mange Landmænd bleve nødt til at sælge deres Ejendomme — dette medførte jo, at de ny Ejere da arrangerede sig med at optage Pengelaan, enten ved at gaa ind i Kreditforeningerne eller ved at faa Laan fra Overformynderiet eller andre Institutioner, hvor man kunde faa gode Førsteprioriteter til 4 pCt. — og dels som en Følge af Konverteringen, som da fandt Sted, og som medførte, at der blev lettere Afgang til at faa billigere Penge i Landejendomme, end man hidtil havde kunnet faa i Kreditforeningerne. Smidlertid tror jeg, det kan være rigtigt at gøre dette Forsøg, og jeg vil derfor, som jeg allerede har udtalt, tillade mig at anbefale dette Lovforslag. Med disse faa Bemærkninger skal jeg slutte.

Det. Hansen: Jeg skal først tillade mig at gøre nogle Bemærkninger til visse Bestemmelser i Lovudkastet, som ikke staa mig ganske klart. Bemærkningerne til Lovforslaget ere jo meget knappe, saaledes at man ikke der kan finde Forklaringen til de til Dels ny Bestemmelser, der findes i Lovforslaget. Selve det ny Hovedprincip, som man vil indføre ved denne Lov, nemlig, at denne Kreditforening skal kunne give ikke amortisable Laan, staa formentlig ikke ganske klart. Maatte jeg der først sige, at det Udtryk, der findes straks i Begyndelsen af § 1: „større Landejendomme“, er jo overordentlig vaagt. Den Lov, der blev givet for de saakaldte Husmandskreditforeninger, Loven af 28de Maj 1880, betitles som en Lov om Kreditforeninger for Ejere af „mindre Ejendomme“; naar der nu altsaa heri staa „større Landejendomme“, saa tror man, at dette Udtryk bruges i Modsetning til de Ejendomme, der omtales i Loven af 28de Maj 1880, der omhandler mindre Ejendomme paa Landet — det er jo begrænset ved